

สาร biodata ฉบับที่ 184

โดยจิรภัทร ศรัทธาธรรมกุล

เว็บมาสเตอร์ สกว.

เรียนสมาชิก biodata ทุกท่าน สัปดาห์นี้ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติ (ฝ่าย 1) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประกาศรับข้อเสนอโครงการ ชุดโครงการวิจัย “มาเลเซีย : นโยบายสำคัญต่อไทย” รุ่นที่ 3 ซึ่ง**เปิดรับข้อเสนอโครงการ หรือเอกสารเชิงหลักการ ภายในวันที่ 31 พฤษภาคม 2554 (รายละเอียดในปิดท้ายสาร biodata)**

สาร biodata ฉบับที่แล้ว ([สาร biodata ฉบับที่ 183](#)) พูดถึงงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (งาน ABC) สาร biodata ฉบับนี้จึงขอยกตัวอย่างความสำเร็จจากกรณีศึกษาในจังหวัดน่าน โดยใช้ “บัญชีครัวเรือน” เป็นเครื่องมือ จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง ไปสู่ชุมชน และพัฒนาไปยังจังหวัด ดังนี้ครับ

ชัยนาท เมืองแห่งข้าว จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรจังหวัดชัยนาทมีหนี้สินเฉลี่ยครอบครัวละ 200,000 บาท โดยที่เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อปี 300,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปี 200,000 บาท เมื่อหักลบแล้วเกษตรกรจึงมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สิน

จักรินทร์ เกษตรกรจากตำบลนางลือ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เป็นหนึ่งในคนที่มีหนี้สินต้องชำระเช่นกัน ดังนั้น จักรินทร์จึงพยายามเช่าที่นามากขึ้นเพื่อหวังให้มีรายได้จากการปลูกข้าวมากขึ้น แต่ยิ่งจักรินทร์ทำนาพื้นที่มากขึ้น รายได้จากการทำนากลับลดลง โดยที่จักรินทร์ไม่ทราบสาเหตุ และเมื่อมีนักพัฒนาในพื้นที่แนะนำให้จักรินทร์ทำบัญชีครัวเรือน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จักรินทร์จึงพบว่าเหตุใดเมื่อทำนาพื้นที่มากขึ้นรายได้กลับลดลง

จากข้อมูลในบัญชีครัวเรือนของจักรินทร์ พบว่าเมื่อเช่าที่นาเพื่อปลูกข้าวมากขึ้น กลับมีค่าใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้นตาม เช่น ค่าปุ๋ยเคมี ค่าแรงคนงาน ค่าน้ำมันรถยนต์ เป็นต้น เมื่อจักรินทร์ได้เห็นข้อมูลจากบัญชีครัวเรือนของตนเอง จึงปรับเปลี่ยนรูปแบบการปลูกข้าวของตนเองใหม่ โดยการลดพื้นที่เช่านาเพื่อปลูกข้าวลง เปลี่ยนจากการทำเกษตรสำเร็จรูป มาเป็นการทำเกษตรปราณีต ลดการใช้ปุ๋ยเคมี หันมาพึ่งสมุนไพร และสารชีวภาพ ปรากฏว่าจากที่จักรินทร์เคยทำนา 60 ไร่ ได้ผลผลิต 30 ตัน ปัจจุบันจักรินทร์ทำนาเพียง 26 ไร่ ได้ผลผลิต 25 ตัน สามารถลดต้นทุนจาก 8,000 บาทต่อไร่ เหลือเพียง 4,000 บาทต่อไร่ เป็นการพึ่งพาตนเองโดยใช้บัญชีครัวเรือนเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

และเมื่อนำตัวเลขต่าง ๆ ที่ได้จากการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อนขยายไปสู่หมู่บ้าน และตำบลนางลือ พบว่าต้นทุนการผลิตที่เป็นประเด็นปัญหาห้วงร่วมของชาวบ้านทั้งตำบลในอันดับแรก ได้แก่ ค่าปุ๋ยเคมี

เมื่อชาวบ้านในตำบลนางลือเห็นภาพประเด็นปัญหาห้วงร่วมกันแล้ว จึงกำหนดประเด็นปัญหาดังกล่าวไว้ในแผนชุมชน โดยเปลี่ยนปัญหาเป็นเป้าหมายที่จะรวมพลังกันเพื่อพัฒนาจากพึ่งตนเอง เป็นพึ่งพากันเอง เกิดเป็นกลุ่มผลิตปุ๋ย

อินทรีและปุ๋ยชีวภาพขึ้นที่ตำบลนางลือ มีชาวบ้านในตำบลเป็นเจ้าของร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วน ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรจากจังหวัด มีผู้รู้คอยให้คำแนะนำ กลายเป็นวิสาหกิจชุมชนที่สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพดีจำหน่ายให้สมาชิกและเกษตรกรทั่วไปในราคาที่เป็นธรรม แต่มีคุณภาพเทียบเท่าปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพงกว่า จากบัญชีครัวเรือนซึ่งเป็นเครื่องมือเล็ก ๆ สู่อการเปลี่ยนแปลงตนเอง ขยายสู่ชุมชนจนเป็นการพึ่งพาตนเอง ไปสู่อการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนด้วยพลังความรู้และความร่วมมือ

พูดถึงคำว่า “ความร่วมมือ” ท่าน ว.วชิรเมธี ได้ยกตัวอย่างในหนังสือ “เคล็ดลับเศรษฐี” โดยพูดถึงการค้าขาย ซึ่งหากทำการค้าขายคนเดียวคงประสบความสำเร็จยาก ต้องมีอย่างน้อยคน 3 ประเภทล้อมหน้า ล้อมหลัง จึงจะทำการค้าขายประสบความสำเร็จ นั่นก็คือ **ต้องมีนายตั้ง ลูกน้องดัน คนเสมอกันช่วย**

นายตั้ง หมายความว่า ต้องมีแหล่งเงินทุน ต้องมีผู้ใหญ่ ต้องมีใครสักคนหนึ่งคอยเป็นแหล่งเงินต้นของเรา เป็นแหล่งเงินทุนของเรา (ในงาน ABC หมายถึง ส่วนจังหวัดซึ่งมีศักยภาพด้านการจัดสรรงบประมาณ)

ลูกน้องดัน หมายความว่า ในการทำงานซึ่งต้องมีหน้าที่รับผิดชอบหลายส่วน จำเป็นต้องมีคนคอยดูแลในแต่ละส่วนอย่างไม่ให้ขาดตกบกพร่อง หากส่วนใดเกิดข้อผิดพลาด อาจส่งผลให้ส่วนงานอื่น ๆ เกิดการติดขัดได้ (ในงาน ABC หมายถึง ทีมงานที่มาพร้อมแรง ร่วมใจกัน)

คนเสมอกันช่วย หมายความว่า มีเพื่อนฝูง มีเพื่อนคู่คิด มีที่ปรึกษาคอยปรึกษาหรือว่าควรทำอะไร ควรแก้ปัญหาอย่างไร (ในงาน ABC หมายถึง คนในชุมชน คนในพื้นที่ ผู้มีความรู้)

เมื่อประกอบด้วยคน 3 ประเภท ล้อมหน้า ล้อมหลัง งานที่ประสงค์จะตั้งต้นก็ย่อมสำเร็จได้ งานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (งาน ABC) ก็เช่นกันครับ เมื่อมีผู้รู้คอยให้ความรู้ มีคนในพื้นที่มาพร้อมแรง ร่วมใจกันแก้ปัญหา และมีส่วนจังหวัดเห็นผลของการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนำไปขยายผลสู่การพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ก็จะทำให้เกิดผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

และจากกรณีศึกษาจังหวัดน่านร่องที่ผมได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้อ่านสังเกตเห็น “นายตั้ง ลูกน้องดัน และคนเสมอกันช่วย” ไหมครับ ? (ท่านสามารถดาวน์โหลดไฟล์วิดีโอ “ขับเคลื่อนประเทศด้วยพลังความรู้และความร่วมมือ” ได้ที่ <http://abc.trf.or.th>)

ปิดท้ายสาร biodata ฉบับนี้กับข่าวที่น่าสนใจดังนี้

1. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ชุดโครงการวิจัย “มาเลเซีย: หน้าที่สำคัญต่อไทย” รุ่นที่ 3 ผู้สนใจส่งข้อเสนอโครงการ หรือเอกสารเชิงหลักการ **ภายในวันอังคารที่ 31 พฤษภาคม 2554** ([ดูรายละเอียดเพิ่มเติม](#))

2. ประชาสัมพันธ์การเปิดรับบทความวารสารวิจัยและสาระสถาปัตยกรรม/การผังเมือง (JARS) ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 และ 2 ผู้สนใจแสดงความจำนงขอเสนอบทความได้ภายในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2554 ([ดูรายละเอียดเพิ่มเติม](#))
3. ประชาสัมพันธ์งานประชุมวิชาการนานาชาติ Postharvest Pest and Disease Management in Exporting Horticultural Crops (PPDM2011) ในวันที่ 3-6 ธันวาคม 2554 ณ Golden Tulip Sovereign Hotel, Bangkok ([ดูรายละเอียดเพิ่มเติม](#))
4. ประชาสัมพันธ์การจัดงาน workshop : ASEAN Workshop on X-ray Absorption Spectroscopy and X-ray Fluorescence (AWX 2011) ระหว่างวันที่ 20-22 มิถุนายน 2554 ที่สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) จังหวัดนครราชสีมา ([ดูรายละเอียดเพิ่มเติม](#))

พบเรื่องราวดี ๆ และข่าวสารที่น่าสนใจในฉบับหน้า สวัสดิ์ครับ ([สัปดาห์หน้าสาร biodata งค 1 สัปดาห์](#))

ข่าวสารความเคลื่อนไหวประจำฉบับ

ข่าวสารทุนวิจัย สกว.

1. ฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณะ (ฝ่าย3) ประกาศรับข้อเสนอโครงการ “ชุดโครงการวิจัยการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ” เปิดรับข้อเสนอโครงการภายในวันที่ 15 พ.ค. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
2. ฝ่ายเกษตร (ฝ่าย 2) ประกาศรับข้อเสนอโครงการชุดโครงการปลาหู เปิดรับข้อเสนอโครงการ (Concept Paper) ภายในวันที่ 18 เม.ย. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
3. ฝ่ายเกษตร (ฝ่าย 2) ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย ชุดโครงการโอกาสและอุปสรรคของผักและผลไม้ไทยในอาเซียน หมดเขตรับสมัครวันที่ 18 เม.ย. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
4. ประเด็นวิจัยวิจัยยางพารา โครงการวิจัยแห่งชาติ: ยางพารา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ปี 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
5. โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) ประกาศรับสมัครทุน คปก.รุ่นที่ 13 [เพิ่มเติม](#) สำหรับสาขาที่ขาดแคลน และการวิจัยที่เร่งด่วนต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ผู้สนใจต้องส่งหลักฐานให้กับ สกว. ภายในเดือนสิงหาคม 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)

ข่าวสารทั่วไปเกี่ยวกับ สกว.

1. เอกสารการประชุม “ขับเคลื่อนประเทศด้วยพลังความรู้และความร่วมมือ” เมื่อวันที่ 25 – 26 มี.ค. 2554 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร สามารถดาวน์โหลดเอกสารทั้งหมดได้ที่เว็บไซต์ <http://abc.trf.or.th>
2. แผนยุทธศาสตร์วิจัยด้านโลจิสติกส์และโซ่อุปทานแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2554 - 2555) [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)

ข่าวสารทุนวิจัยของหน่วยงานอื่น

1. สมาคมวิทยาการจราจรและขนส่งแห่งประเทศไทย (TSTS) ประชาสัมพันธ์ทุนการศึกษาต่อปริญญาเอก จำนวน 6 ทุน ด้านวิศวกรรมขนส่งและจราจร หหมดเขตรับสมัครวันที่ 15 เม.ย. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)

ข่าวสารทั่วไปของหน่วยงานอื่น

1. การประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายวิจัยสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ประจำปี 2554 การประชุมวิชาการและแสดงผลงานวิจัยมหาวิทยาลัยทักษิณครั้งที่ 21 ประจำปี 2554 และ การประชุมวิชาการระดับนานาชาติทางด้านพลังงานทดแทนในประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจใหม่ “วิถีคน วิถีชุมชน วิถีแห่งปัญญา” วันที่ 25 – 28 พ.ค. 2554 ณ โรงแรม เจ บี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
2. หน่วยปฏิบัติการเทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ สังกัดศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์ (BIOTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) รับสมัครงาน (ผู้ช่วยนักวิจัย) หหมดเขตรับสมัครวันที่ 30 เม.ย. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
3. งานเสวนา KM เรื่อง “ถอดรหัส Nonaka: ภาวะผู้นำและการประเมินแนวใหม่” ในวันที่ 29 เม.ย. 2554 ณ โรงแรมริชมอนด์ จ. นนทบุรี [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
4. คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.ธรรมศาสตร์มีความประสงค์จะรับสมัครอาจารย์ประจำศูนย์รังสิต วุฒิป.เอก Food Science หรือสาขาใกล้เคียง เปิดรับสมัครถึงวันที่ 12 พ.ค. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
5. International Conference: The Role of Agriculture and Natural Resources on Global Change during November 7-9, 2011 at Imperial Mae Ping Hotel, Chiang Mai ([More Information](#))
6. The Second International Conference of Thai Society for Transportation & Traffic Studies 2011 (TSTS 2011) 14 - 15 October 2011 Jomtien Thani Hotel, Pattaya Thailand ([More Information](#))

7. การเสนอรายงานการวิจัยและ/หรือวิทยานิพนธ์(ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก) เพื่อขอรับรางวัลประจำปี 2554 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) หมวดเขตรับรายงานวันที่ 9 พ.ค. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
8. งานประชุมวิชาการประจำปีครั้งที่ 23 ของสมาคมเทคโนโลยีชีวภาพแห่งประเทศไทย (TSB2011) ระหว่างวันที่ 27-28 ต.ค. 2554 ณ โรงแรม อิมพีเรียล คีนีสปาร์ค กรุงเทพฯ [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
9. งานประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง Managing People for Sustainability ระหว่างวันที่ 9 -11 พ.ย. 2554 เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่ในหลวงทรงเจริญพระชนมพรรษาครบเจ็ดรอบ [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
10. งานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ "The 2011 IEEE International Conference on Quality and Reliability" ในวันที่ 14-17 ก.ย. 2554 เวลา 9.00 – 16.00 น. ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ปาร์ค กรุงเทพฯ [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
11. Chiang Mai International Conference on Biomaterials & Applications (CMICBA 2011) 9-10 August 2011 ([More Information](#))
12. การสัมมนาเรื่อง “Technology and Innovation management for sustainable development in a disruptive time” ในวันที่ 16-17 มิ.ย. 2554 เวลา 9.00 – 16.00 น. [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
13. งานประชุมวิชาการระดับนานาชาติเรื่อง Patient Safety: From Product to Patient Care and Translational Research ระหว่างวันที่ 20 - 21 ก.ค. 2554 ณ โรงแรมสุเนียแกรนด์ อุบลราชธานี [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
14. งานประชุมวิชาการระดับชาติ 2nd Conference on Industrial Operations Development 2011 (CIOD2011) วันที่ 11 พ.ค. 2554 ณ โรงแรมอมารี กรุงเทพฯ [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
15. การประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 16 จัดขึ้น ณ โรงแรม The Zign พัทยา จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 18 - 21 พ.ค. 2554 [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)
16. การประชุมวิชาการนานาชาติเทคโนโลยีการขึ้นรูปวัสดุ International Conference on Materials Processing Technology 2011 (MAPT2011) ในวันที่ 2-3 มิ.ย. 2554 ที่จังหวัดภูเก็ต [รายละเอียดเพิ่มเติม](#)

9 เมษายน 2554

<http://biodata.trf.or.th>